

Exam. Code : 103203

Subject Code : 1083

B.A./B.Sc. 3rd Semester (Batch 2020-23)

PUNJABI (Compulsory)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—50

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ਪਹਿਲਾ

1. “ਘਰ ਦਾ ਪਿਆਰ” ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
2. “ਅੱਥਰੂ” ਨਿਬੰਧ ਦੇ ਕਲਾ-ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੋ।

ਭਾਗ—ਦੂਜਾ

3. “ਅਰਮਾਨ” ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੋ।
4. “ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਬਾਵਾ” ਇਕਾਂਗੀ ਨੂੰ ਰੰਗ-ਮੰਚ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਪਰਖੋ।

ਭਾਗ—ਤੀਜਾ

5. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰੂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖੋ :

‘ਸਾਉ ਉਹ ਜੋ ਸੋਹਣਾ ਵਰਤੇ’। ਸਲੀਕਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸਜਾਵਟ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਸਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸਲੀਕਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੁਚੱਜੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਦਲ ਹੈ। ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ

ਉੱਤੇ ਸੁਖਾਵਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇ, ਸਲੀਕੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਗੁਣ ਹੈ। ਵੱਡਿਆਂ ਦਾ ਆਦਰ, ਛੋਟਿਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ, ਦਯਾ, ਨਿਮਰਤਾ ਆਦਿ ਸਲੀਕੇ ਦੇ ਅੰਗ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਹਾਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੁੱਖੀ ਕਰੇ, ਈਰਖਾ ਲਈ ਉਕਸਾਏ, ਨਫਰਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇ ਸਲੀਕੇ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ। ਸਲੀਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਲੀਕਾ ਕੋਈ ਰੱਬੀ ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਲਗਨ ਦਾ ਫਲ ਹੈ।

6. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰੂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸੁੱਧ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰੋ :

ਸਬੇਰੇ ਤੋਂ ਹੀ ਵਾਹਰ ਵਰਸਾਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਵਰਸਾਤ ਪੈਦੀ ਰਹੀ ਤੇ ਹੁਣ ਰਾਤ ਹੋ ਗਈ। ਅੰਦਰ ਬਿਜਲੀ ਗੁੱਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਸੀ ਹੁਣ ਕਿ ਕਰਿਏ ? ਉਜ ਦੇਖਿਆ ਜਾਬੇ ਤਾਂ ਉਹ ਗਰੀਵ ਲੋਕ ਕਿ ਕਰਦੇ ਹੋਨਗੇ ਜਿਹੜੇ ਅਕਾਸ਼ ਦੀ ਸ਼ੱਤ ਹੇਠਾ ਹੀ ਸੋਏ ਹਨ।

ਭਾਗ—ਚੌਥਾ

7. ਭਾਵਾਂਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਸਹਿਤ ਦੱਸੋ।
8. ਵਾਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਾਰਜ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਵਾਕ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।